

Bodový systém je třeba přepracovat, polemizuje dopravní expert Josef Nekvapil

portal24.cz/featured/bodovy-system-je-treba-prepracovat-polemizuje-dopravni-expert-josef-nekvapil

22. ledna 2023 08:57

Bodový systém pro řidiče se od příštího roku změní. Jak již iportaL24.cz informoval, vláda na počátku ledna schválila návrh novely zákona o provozu na pozemních komunikacích, která systém bodů zjednodušuje. Nově například zavádí pouze tři skupiny trestných bodů, zvyšuje ale také pokuty za závažné přestupky. Nově zavádí možnost řídit auto od 17 let pod dohledem či řidičský průkaz na zkoušku. Co si o tom myslí expert na dopravní problematiku a právo Josef Nekvapil? V rozhovoru pro iportaL24.cz řekl, že bodový systém není dobrý.

Bodový systém byl u nás zaveden v roce 2006? Byl to podle vás správný krok? A pokud ano, v čem se nejvíce pozitivně projevil?

Byl to dobrý nápad, ale podoba a fungování bodového systému je velmi nešťastná. Pozitivně se projevil zpočátku ve zvýšené ukázněnosti řidičů, ale časem se vše vrátilo do starých kolejí, protože bodový systém nefunguje, jak by měl.

Počet sedmi bodů byl »naúčtován« i za řízení motorového vozidla bez držení příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění, přitom jeho podíl na nehodovosti je oproti ostatním, takto vysoce hodnoceným přestupkům, minimální. Uváděla se necelá dvě procenta. Byl to podle vás správný krok?

Nebyl to správný krok, protože často postihuje slušné řidiče pouze za to, že řídí vozidlo podobné kategorie, a neví, že to již nespadá do řidičské skupiny, kterou mají. Pokud někdo se zákazem řízení vědomě řídí, je to trestný čin a systém trestání má být natolik rychlý a účinný, aby takový řidič již ostatní řidiče neohrožoval, tedy v takovém případě je bodování rovněž zbytečné.

Od té doby až do letoška došlo k některým inovacím. Kterou vnímáte jako zásadní a která vám naopak chyběla či chybí?

Žádná změna nebyla zásadní. Zásadní a potřebná změna je v přehodnocení bodů, aby stejně jako pokuta na místě byly body udělovány policisty v závislosti na závažnosti přestupku. Nějaký následný přidělovací automat je nesmysl, navíc se o tom řidiči často dozví, až když dosáhnou 12 bodů, a nemají již prostor na nápravu. K tomu každá změna výše bodů znamená velký zmatek, protože se při snížení bodů musí zpětně přebodovat všechny body, a to i u vybodovaných řidičů, kterým běží (ještě stále) časově neomezené námitkové řízení.

Souhlasíte s tím, jak je postihováno telefonování za volantem? Podle mě je vágní, kdy už používáte telefon – jako přestupek, a kdy jste ho třeba jen zapnuli kvůli

navigaci. Nehledě na to, že telefonovat člověk nesmí, ale – když to přeženu – o sexu při jízdě se nic nepíše, a ten může být rizikovější.

Celé trestání telefonování a pásů je velmi nešťastné. V případě telefonování jde o nevěnování se řízení a nikoli držení mobilu. V případě pásů si to mají následně vyřídit s řidičem pojišťovny a nikoli stát, který zcela nedemokraticky trestá někoho za to, že se sám svobodně rozhodne se nechránit ve vozidle. Navíc pár let po revoluci zde fungoval právní stát a princip, že když policisté něco tvrdili, museli to prokázat. Dnes je obviněný řidič pro soud sprostý lhář, takže policistům k usvědčení řidiče stačí pouhé tvrzení a nemusí ho dokládat ani fotkami či videem.

Nejnovější novela zavádí místo pěti sazeb bodů jen tři. Je to podle vás správný krok? A co vnímáte jako motivaci k této úpravě?

Motivací bylo zjednodušení bodového systému. Podle mě je zbytečné zjednodušovat něco, co nefunguje, jak má. Osobně bych tedy celý bodový systém z gruntu přepracoval. A pokud už tři sazby, tak je jednodušší zavést pásmo 1,2,3 bodů a vybodování při 6 bodech.

Myslíte, že zvýšení pokut za závažné přestupky je správným krokem a dokáže tyto přestupky eliminovat tak, jak je zapotřebí?

Při pohledu na tempo inflace je zvýšení horních hranic pokut zcela na místě. Nicméně kloním se k modelu, který funguje na západě, aby se výše pokuty odvíjela od výše příjmů a majetku přestupce.

Tresty se zmírňují u bagatelních prohřešků, jako je porušení zákazu zastavení a stání, nerozsvícení světel, zapomenutí dokladů nebo špatné parkování, kde se snižuje horní hranice pokuty na místě z 2000 Kč maximálně na 1500 Kč, respektive domluvu, a body se nezapisují. Je to tak správně?

Zajisté, ty nejméně závažné přestupky se domluvou řeší často i v zahraničí. Policisté i správní orgány tak mají více času a kapacit na řešení a rychlý postih těch závažnějších přestupků. Je smutné, když vám policisté řeknou, že nemají kapacity na stíhání dálničního piráta, a přitom řeší pokutu za defekt při otáčení vozidla na krajnici nebo za překročení rychlosti o pár kilometrů na konci obce bez zástavby.

Jak bude nově řešeno řízení osob od 17 let? A co si myslíte o správnosti či nesprávnosti této novinky?

Myslím, že je to krok správným směrem, protože u mladých řidičů je největší problém to, že nemají praxi a nemají se od koho učit. Takže nějaký garant – typicky někdo z rodiny – by s nimi mohl jezdit od jejich 17 let. Posun ve věku nevidím jako problém, dnešní mladí se všemu učí mnohem rychle a rychleji i dospívají.

ILUSTRACNÍ FOTO – ČTK/Jiří Schott

Pokud dva roky od získání řidičského oprávnění spáchá šestibodový přestupek nebo mu bude odebrán řidičský průkaz za závažný přečin, bude muset absolvovat

dopravně-psychologickou přednášku a tzv. evaluační jízdu. Jak bude tato jízda, resp. přednáška vypadat? A nepozbývá to smyslu v momentě, kdy každý řidič ví, jak se má správně chovat, ale pod vlivem okolností to stejně každý občas poruší?

Tak podrobně jsem tyto technické věci nestudoval, ale právě s ohledem na ten nedostatek zkušeností je třeba postupovat přísněji zejména proti agresivním a nespolehlivým řidičům.

Vyjadřoval jste se zatím hodně kriticky, proto se vás zeptám konkrétně. Co především je potřeba dál v bodovém systému změnit? Bodový systém bych celý přepracoval. Výše bodů by měla být podle závažnosti přestupku a nikoli podle nějaké jednotné tabulky. Je rozdíl, když slušný řidič na přehledné rovince bez vozidel předjede pomalu jedoucí kamion a když agresivní řidič předjíždí v nepřehledné zatáčce na dvojitě plné čáře a vozidla se mu vyhýbají málem do příkopu. Z pohledu dnešního zákona mají oba 7 bodů, bez ohledu na zcela zásadní rozdíl v závažnosti obou přestupků. Body by měla přidělovat Policie ČR na místě spolu s výší pokuty, aby to bylo součástí přestupkového řízení a nikoli nějakého automatického přidělování bodů, kdy se o tom řidič ani nedozví. Každý řidič bude moci na místě souhlasit jak s výší pokuty, tak s výší bodů. Pokud s výší pokuty nebo bodů nebude na místě souhlasit, bude se moci následně bránit v přestupkovém řízení.

Byl byste pro zrušení nulové tolerance alkoholu v krvi? Prosím o zdůvodnění...

Předně nulová tolerance v krvi je naprostý nesmysl a divím se, že se téměř všichni bojí to nahlas říct. Na západě mají také odborníky a ti žádný problém u alkoholu do 0,5 promile nevidí. Řidič je možná trošku veselejší, ale tato hladina nemá vliv na jeho řidičské schopnosti (koordinace pohybů, odhad vzdálenosti, reakční doba, soustředěnost). Problém je, že přibližně od 0,5 v závislosti na řadě faktorů začíná ten alkohol ovlivňovat řidičské schopnosti negativně.

V zahraničí to řeší poměrně tvrdým trestáním v závislosti na množství alkoholu v krvi a okolnostech, za jakých řidič za volant usedne a jak se v silničním provozu chová. Agresivní a opilý řidič může dostat doživotní zákaz řízení. U nás často dostane jen podmínku a roční zákaz řízení.

Petr Kojzar

PŘIDEJ KOMENTÁŘ
